Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

«ԵՐԿՈՒՆՔ»Ի ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ. ԹԻՒ 1

ՓԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՀԱՅ-ՔԵՐԱԿԱՆ

491.99-8
Գ-23

— ազմեց՝ Ա. Կ. ԳԱԼՖԱԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ "ԵՐԿՈՒՆՔ"Ի
ԱԹԷՆՔ
1923

8027
12 MAR 2013
ՀԱՍՌ-Арм. ССР
1985-68
491.99-8
Գ-23
428
49-ԳԱ
Հ.Ս.Խ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библ.
7/III-1922
1005-10
1002
8635

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՀԱՅ-ՔԵՐԱԿԱՆ

ՄԵԹՈՏ

ԳՐԵԼ-ԿԱՐԴԱԼ

ա ա ա

ա աա ա

ա աա աա

ա ան ա

ան ա նա

ա աս ան

ա սա նա

ա աս ան է

մա մա սա է

ան է մա մա

աս է ան է

ի իմ ին իս

աս է իմ մամա

ի իմ իս ին

մա մա մաս ման

իմ մամա իմ մամաս

ան է իմ մամաս

պ Պ պ Պ

ա ապ ան աս

ա սա նա պա

պա պա պապա

մա մա մամա. պա պա պապա

մա մար մամաս պա պաս պապաս

աս է իմ մամաս ան է իմ պապաս

Կ Ո Վ

ա աս ա ար ա ան

ա նա անա ա սա ասա

ա նա նու ու ու ուն

նու նու նա նէ նու ու

նուն ա նուն անուն ու ուր

ու ուր նու նուր ա նուր անուր

ի իմ ի ին ի իր

է էմ է էն է էր

իմ պա պա պա պաս

իմ պապաս է իմ մամաս է

իմ պապաս եւ իմ մամաս անուր են

Ն Ա Ւ

ե եմ ե ես ե եզ

ու նու ու նի իմ ու նիմ

ու նիմ ունիմ, ես մամա ունիմ.

ես պապա ունիմ, մամաս էր մը ունի,

ա ակ ա աշ ա ան ա ազ

կա նա կա կա կակա պապա

տա տու ու կա տու կատու

ու ուն շու ուն շուն եւ կատու

Ես շուն մը ունիմ, մամաս կատու մը ունի

կ շ ի ռ

ա ած ի իծ ծա ծե ծի ծու

ի ին ծի ինծի, տու նը տունը

տա րա աւ տա րաւ տարաւ

պապաս ինծի տունը տարաւ։

կ օ շ ի կ

ա ե է ի ու

աշ իշ էշ իշ ուշ, կօ շիկ

մու կը մուկը տե սաւ տեսաւ

կատու, էշ, մուկ, շուն,

կատուն տեսաւ մուկը, շունը մտաւ տունը

խա ծա խածաւ խածաւ

մուկը ծակեց կօշիկը

մա մե ա աղ ու ուղ

ղա ղու մե ղու մեղու

ծա ղի ծա ղիկ ծաղիկ

Ես ծաղիկ մը ունիմ, մեղուն ծաղիկ չունի

ինծի մուկը խածաւ, ես եզ մը ունիմ

պապաս էշ մը ունի, էշը պոչ մը ունի

պոչը մազ չունի, մամաս մազ ունի

ծաղիկը ի՞նչ ունի, նապաստակ ունի՞ս

նապաստակ սիրուն նապաստակ

ջ ր կ ի ր

հա ւա հա ւը հաւը

ջէ ջու րը ջու րը ջուրը

պէպէս կակա կուզէ, հաւը հաւկիթ կածէ

մամաս հաւկիթ կուտէ, պապաս ջուր կուզէ

հաւը պոչ ունի՞, շունը միս կուտէ՞

ա թ ո ռ

ղա թօ ղա ղար ղաղար

օ ոս թօ րո թո րոս թորոս

աշ էշ եզ իմ օթ ուտ ըմ

Թորոս ուտ կը չալէ, լա լէ լա լէ կը չալէ

թորոս չար չէ, ան ուտ կը չալէ:

Թորոս աթոռ ալ ունի:

ժ ա մ ա ց ո յ ց

ժա ժէ ժա մէ ժա մը

տա տի տա տիկ զա տիկ

մամաս ժամը կը սիրէ, վաղը զատիկ է,

պապաս ինծի կակա կուտայ, օ՛խ, տունը

տուն չունի, ես կակա ալ ունիմ:

Որը քանի՞ ժամ է:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Այ, ինչ լաւ դաս է:

Մամաս հաշիւ գիտէ: Պապաս ալ գիտէ:

Ես ալ պիտի սորվիմ: Թորոս դուն կրնա՞ս հաշուել:

Ես տակաւին փոքրիկ եմ: Փոքրի՞կ ես, ո՛չ, դուն

փոքրիկ չես, ալ մեծցար, պէտք է կարդաս

ու հաշուես:

բա բէ բի բէն

աս է բէն, ո՞ւր է ճէն

առ աս ալ ճէն, հիմա լըմբընցա՞ւ:

Ո՛չ, ձան ո՞ւր է, ձան, մոռցեր ես ան:

Հապա ո՞ւր կը մընայ նեն, ձէն մի հաներ,

նանը կերեր է նէն:

Հաւը ջուր կը խմէ,

Պէպէն կակա կուտէ:

Ճուտին հաց նետէ

Երբ անիկա չուտեր

Քարը գլխուն նետէ:

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Գարուն եկաւ ծաղիկով

Ծաղիկը անուշ հոտով:

Լեռ ու անտառ զարդարուն

Ամէն թռչուն կը շինէ բոյն:

Հովիւն ունի իր տունն ու շուն

Ոչխար, գառնուկ, սիրուն նախշուն:

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Զատիկ է այսօր, կարմիր հաւկիթ ունիմ:

Մայրիկը տըւաւ ինծի այդ հաւկիթը:

Հաւկիթը պիտի տանիմ ընկերոջս, միասին

պիտի ուտենք: Ես ընկերս շատ կը սիրեմ:

Հ.Ս.Խ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библиотека
7/XII. 1922
имени А. Мясникяна
... ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

31 32 33 34 35 36 37 37 39 40

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի

այբ բեն գիմ դա եչ զա է ը թօ ժէ ինի

լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն

լիւն խէ ծա կեն հօ ձա ղատ ճէ մէն յի նու

շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր

շա ո չա պէ ջէ ռա սէ վեվ տիւն րէ

ց ւ փ ք և օ ֆ

ցօ հիւն փիւր քէ եւ օ ֆէ

Հայ—Քերական կը կարդամ, շատ կը սիրեմ ես կարդալը, վարժապետս ինծի սորվեցուց կարդալ գրել։ Հայրիկ, մայրիկ և վարժապետ ամենքն ալ զիս կը սիրեն։ Իսկ ես, աւելի կը սիրեմ զանոնք։

Ի՜նչ սիրուն կողով մըն է այս։

Մամաս անոր մէջ կը լեցնէ ծաղիկ, ձուկ, խաղող և թութ։

Կողովը կոթ ալ ունի, մամաս անիկա կը կախէ պատէն։

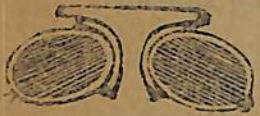

ա կ ն ո ց

Կապիկը մարդուն ամենէն մօտ կենդանին է, բայց մարդուն չափ խելք չունի։

Օր մը կապիկը ակնոց մը գտաւ և աչքին դնելու տեղ պոչին վրայ անցուց։

Ապուշ կապիկ, պոչը կրնա՞յ տեսնել։

տ ա կ ա ռ

Ամէն տարի հայրիկս շուկայ կերթայ։

Շուկան կը ծախեն շատ մը ապրանքներ։

Տեսէք, սա տակառին մէջ դրեր են պանիր։

Պանիրը կը ծախեն կշռով։

Ես պանիրը շատ կը սիրեմ։

Հաց ու պանիր, կեր ու բանիր։

Գարուն է այսօր լեռ ու ձոր ծածկուած են խոտերով։

Հոն դաշտին մէջ կարմրեր են շատ մը կինկանիններ։

Հոն են պոչատ ձին, երկայն ականջ էշը, մեծփոր

գոմէշն ու երկայն եղջիւրներով այծը։

թ ի կ ն ա թ ո ռ

— Տունը մտար, ո՞ւր պիտի նստիս, եթէ աթոռ չըլ-լայ, քուրիկ Շաքէ:

— Ահա այ բա՞ն է, թիկնաթոռի վրայ կը նստիմ, սի-րուն Սոնա։

— Ա՛, սիրուն Շաքէ, շատ խելօք ես, բայց, եթէ ան ալ չըլլայ, ի՞նչ պիտի ընես։

— Դուն ալ ինձ ըսէ, Սոնա քուրիկ, տուն չունե-ցողը ո՞ւր կը նստի։

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

51 52 53 54 55 56 57 58 59 60

ՓՈՔՐԻԿ ԳՈՂԸ

8635

Մարտոն շատ ճարպիկ և սիրուն տղեկ մըն է։

Անիկա ունի փայլուն աչքեր, կարմիր այտեր, գանգուր և երկար մազեր։

Ես կ'ուզեմ իրեն հետ ընկեր ըլլալ, բայց մեծ եղ-բայրս ինծի պատուիրեց, որ Մարտոյին չի մօտենամ, որովհետեւ ըսաւ, անիկա փոքրիկ գող մըն է։

Ճիշդ է, որ այդ օրէն ի վեր ես իրմէ հեռու կը մնամ, բայց միշտ ալ կը խորհիմ, թէ ինչո՞ւ Մարտոն գող է։

61 62 63 64 65 66 67 68 69 70

71 72 73 74 75 76 77 78 79 80

81 82 83 84 85 86 87 88 89 90

91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ

Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ

Ճ Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ

Ռ Ս Վ Տ Ր Ց Ւ Փ Ք

Եւ Օ Ֆ

ՍԵՐՄԵՐ

— Հայրիկ, ինչո՞ւ ցորենը ափով կը ցանես հողին վրայ, հարցուց Զարեհ հայրիկին, լաւ չըլլար, որ անոնք ուտելու համար մեր մօտը պահենք։

— Տղաս, ըսաւ հայրիկը, կը տեսնե՞ս ինչ տեսակ հողի վրայ կը ցանեմ։ Այս հողը ժամանակ մը կը պահէ իմ տուած սերմերս և յետոյ մէկի տեղ շատ փոխ կուտայ ինծի։

ՆՈՐ ՏԱՐԻ

Ահա եկաւ Նոր տարի,
Հետը բերաւ լուր բարի,
Բոլոր տղոց նուշ, շաքար,
Որոնք բռնեն խաղ ու պար։

ԳԱՅԼԸ՝ ԳԱՌՆՈՒԿԻՆ

Անմեղ գառնուկ մը ջուր կը խմէր ձորի մը մէջէն վազող գետակի մը։ Լերան կատարէն քալող չար գայլ մը տեսաւ զայն, կ՚ուզէր ուտել, բայց պատճառ մը կը փնտռէր։

Փնտռեց ու գտաւ։

Ինքը, գայլը բարձր տեղ մը կեցած, վարը գառնուկին կ՚ըսէ. «Ջուրս պղտորեցիր»։

ԱՔԱՂԱՂ

Աքաղաղը հաւերուն հայրն է։ Տեսէք, անիկա իր գլուխը տնկած թեւ պոչը օրօրելով, կ՚իջնէ խումբ մը հաւերուն վրայ։ Անիկա հաւնոցին մէջ ալ բարձր

տեղ մը կը թառի, առաւօտուն կ՚արթնցնէ իր հաւերը կու, կա, լիկ, կո՜ւ, ձայն տալով անոնց։

Աքաղաղը հաւերուն հետ երբեք կռիւ չըներ, կըռւող հաւերը կը հաշտեցնէ։ Բայց երկու աքաղաղներու կռիւը դիտա՞ծ էք, երբեք, ինչ սոսկալի կը կռուին անոնք։

ԹՄԲՈՒԿ

Թմբուկ մը ունիմ
Շատ գեղեցիկ է,
Բանի կը զարնեմ,
Ձայներ կը հանէ,
Թըմ, բըմ, բըմ, բըմ, բըմ, բըմ
Նա ձայն կը հանէ:

ՓՈՔՐԻԿՆԵՐԸ

Փոքրիկները շատ սիրուն են։ Տեսէք սա տգեղ խոզը իր ետեւը թափած կը տանի սիրուն խոճկորները եւ կեր կը փնտռէ։ Սա մօրուսաւոր ծերուկ այծը, սիրուն զոյգ մը ուլիկներ ունի։ Գառնուկը ոչխարէն, վառեակը հաւէն, հորթուկը կովէն, գոմշուկը գոմէշէն, մտրուկը ձիէն, քուռակը էշէն սիրուն չե՞ն։

Հապա սա երախա՞ն, որ մօրը գիրկին մէջ կը քընանայ, հրեշտա՞կ մ'է այն։

ՇՈՒՏԱՍԵԼՈՒԿ

Մուկը բռնեմ, ձուկը ուտեմ,
Մուկը ձգեմ, ձուկը ուտեմ:

ՁԱՅՆԵՐ

Մարդիկ կը խօսին, կ'աղօթեն եւ կ'երգեն ձայնով։

Կենդանիներուն ձայներն ալ զատ անուն ունին։ Սոխակը կը դայլայլէ, ծիծեռնակը կը ճռուողէ, շունը կը հաչէ, լակոտը կը թնծկայ, էշը կը զռայ, ոչխարը կը մայէ, ձին կը վրնջէ, կովը կը բառաչէ: Այս տարի այսչափը հերիք չէ՞։

ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հայրիկս ամէն օր շատ կանուխ կարթննայ եւ տունէն կը մեկնի, երբ մենք տակաւին անկողնին մէջ քուն կ'ըլլանք։ Մայրիկը կ'ըսէ, որ անիկա աշխատանքի գնաց։

Երբ մենք արթննանք, մայրիկը արդէն մաքրած,

պատրաստած կ՚ըլլայ մեր հագուստները, պատրաստած է նաեւ մեր նախաճաշը։ Կը հագուինք, կուտենք, ու մենք ալ կ՚երթանք մեր վարժարանը։

Անիկա ալ մեր աշխատանքն է։

ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ

Սեւ արտը պեխը ոլորեց,
Հազարներով գետին գլորեց։ (Գիշեր)

Միջուկը փորեցինք, կրակը նետեցինք,
Ողջնցաւ, ողջերու կեանք տուաւ
Իսկ երբ որ մեռաւ, հողը զինքը ներս չառաւ։
Ըսէք տեսնեմ, ի՞նչ է այս։ ([illegible])

Վ Ե Ր Ջ

Հ.Ս.Խ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библ...
7/XI- 1922
Москва, Мясницк...
Ս. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0246176

8027

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ "ԵՐԿՈՒՆՔ,,Ի

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

1. Հայ-Յերական Գին 5 տրախմի

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ Է

1. Պատի օրացոյց » 2 »
2. «Նաճանգապետ»ը
Լ. ԱՆԴՐԷԵՎԻ Թարգ. ՅԱՐ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ » 10 »
3. Վ,րաստան (*ուսումնասիրութ.*)
Գրեց՝ ՅԱՐ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ » 10 »

ԳԻՆ 5 ՏՐԱԽՄԻ

Հասցէ.— Odos Psarron, 41